

GÜNCEL YAKLAŞIMLARLA

DİYABET

Editör

Filiz ÖZYİĞİT

© Copyright 2022

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN	Sayfa ve Kapak Tasarımı
978-625-8155-06-8	Akademisyen Dizgi Ünitesi
Kitap Adı	Yayıncı Sertifika No
Güncel Yaklaşımlarla Diyabet	47518
Editör	Baskı ve Cilt
Filiz ÖZYİĞİT	Vadi Matbaacılık
ORCID iD: 0000-0002-0062-4281	Bisac Code
Yayın Koordinatörü	MED045000
Yasin DİLMEN	DOI
	10.37609/akya.1707

UYARI

Bu üründe yer alan bilgiler sadece lisanslı tıbbi çalışanlar için kaynak olarak sunulmuştur. Herhangi bir konuda profesyonel tıbbi danışmanlık veya tıbbi tanı amacıyla kullanılmamalıdır. Akademisyen Kitabevi ve alıcı arasında herhangi bir şekilde doktor-hasta, terapist-hasta ve/veya başka bir sağlık sunum hizmeti ilişkisi oluşturmaz. Bu ürün profesyonel tıbbi kararların eşleniği veya yedeği değildir. Akademisyen Kitabevi ve bağlı şirketleri, yazarları, katılımcıları, partnerleri ve sponsorları ürün bilgilerine dayalı olarak yapılan bütün uygulamalardan doğan, insanlarda ve cihazlarda yaralanma ve/veya hasarlardan sorumlu değildir.

İlaçların veya başka kimyasalların reçete edildiği durumlarda, tavsiye edilen dozunu, ilacın uygulanacak süresi, yöntemi ve kontraendikasyonlarını belirlemek için, okuyucuya üretici tarafından her ilaca dair sunulan güncel ürün bilgisini kontrol etmesi tavsiye edilmektedir. Dozun ve hasta için en uygun tedavinin belirlenmesi, tedavi eden hekimin hastaya dair bilgi ve tecrübelerine dayanak oluşturması, hekimin kendi sorumluluğundadır.

Akademisyen Kitabevi, üçüncü bir taraf tarafından yapılan ürüne dair değişiklikler, tekrar paketlemeler ve özelleştirmelerden sorumlu değildir.

GENEL DAĞITIM
Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A Yenışehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

ÖNSÖZ

Değerli Okurlarımız

Önemi gün geçtikçe daha da artan dünyada ve ülkemizde de oldukça sık görülen Diyabet hastalığı güncelliğini her dönem koruyan kronik bir endokrin patolojidir. Hastalığın hem kendisi hem de komplikasyonları, tedavide kullanılan ilaçlara ek yeni farmakolojik ilaç adayları üzerine klinik çalışmalar devam etmektedir. Kitabımızda böylesine önemli bir hastalığa güncel bilgiler eşliğinde multidisipliner yaklaşımları sizlere sunmayı amaçladık. Bilime ve sizlere katkı sağlaması dileklerimizle.

Doç Dr Filiz ÖZYİĞİT

Bandırma Sağlık Bilimleri Üniversitesi

Tıp Fakültesi Tıbbi Farmakoloji A.D

Haziran 2022

İÇİNDEKİLER

Bölüm 1	Diyabetik Retinopati.....	1
	<i>Semra KOCA</i>	
Bölüm 2	Diyabet Cerrahisi.....	17
	<i>Merve TOKOÇIN</i>	
Bölüm 3	Çocuklarda Kistik Fibrozis İlişkili Diyabet.....	27
	<i>Elif ARIK</i>	
Bölüm 4	Prediyabet.....	37
	<i>Selin GENÇ</i>	
Bölüm 5	Diyabetes Mellitus ve Psikiyatrik Hastalıklar	47
	<i>Betül UYAR</i>	
Bölüm 6	Diyabet Epidemiyolojisi.....	57
	<i>Güliz AYDEMİR ACAR</i>	
Bölüm 7	Diyabet ve Akciğer Sağlığı.....	75
	<i>Burcu AKKÖK</i> <i>Esra YARAR</i>	
Bölüm 8	Diyabetik Ayağa Yaklaşımında Nükleer Tıp Uygulamaları.....	89
	<i>Aynur ÖZEN</i>	
Bölüm 9	Yoğun Bakım Ünitesinde Hiperglisemili Hastaya Yaklaşım/Yönetim.....	107
	<i>Mehmet Mahfuz ŞIKGENÇ</i>	
Bölüm 10	Diabetes Mellitus ve Periodontal Hastalık Arasındaki Çift Yönlü İlişki.....	117
	<i>Zeliha MUSLU</i>	

Bölüm 11	İnsülin Alerjisi ve Desensitizasyonu	127
	<i>Gürgün Tuğçe VURAL SOLAK</i>	
Bölüm 12	Diyabet ile İlişkili Kronik Yarada Hiperbarik Oksijen Tedavisi.....	143
	<i>Selin Gamze SÜMEN</i>	
Bölüm 13	Diyabetik Santral Sinir Sistemi Komplikasyonları.....	155
	<i>Şenay YILDIZ ÇELİK</i>	
Bölüm 14	Diyabetes Mellitusun Diyabetik Retinopati Dışı Göz Etkileri.....	171
	<i>İlknur TUNCER FIRAT Murat FIRAT</i>	
Bölüm 15	Neonatal Diyabetes Mellitus.....	195
	<i>Nurdan ÇİFTÇİ</i>	
Bölüm 16	Diabetes Mellitusun ve Diyabetle İlişkili Genetik Sendromların Sınıflandırılması	205
	<i>Hasan ATLI Erhan ÖNALAN</i>	
Bölüm 17	Obez ve Aşırı Kilolu Hastalarda Diyabet Yönetimi.....	225
	<i>Hüseyin SOYLU</i>	
Bölüm 18	Diabetes Mellitus ve Kas-İskelet Sistemi Sorunları.....	239
	<i>Betül ÇİFTÇİ</i>	
Bölüm 19	Diyabetes Mellitusun Kutanöz Bulguları	265
	<i>Kübra YÜCE ATAMULU</i>	
Bölüm 20	Diyabetik Ayakta Minör Cerrahiler.....	283
	<i>Zeki TAŞDEMİR</i>	
Bölüm 21	Diyabetin Periferik Sinir Sistemi Komplikasyonları	297
	<i>Güneş ALTIOKKA UZUN</i>	
Bölüm 22	Diyabet Hastalığı ve Vitaminler	309
	<i>Filiz ÖZYİĞİT</i>	
Bölüm 23	Çocuk ve Adolesanlarda Diyabetik Böbrek Hastalığı.....	319
	<i>Derya CEVİZLİ</i>	
Bölüm 24	Diyabetin Farmakolojik Tedavisinde Güncel Yaklaşımlar.....	335
	<i>Şencay YILDIZ ŞAHİN</i>	

YAZARLAR

Uzm. Dr. Güliz AYDEMİR ACAR

Halk sağlığı uzmanı
ORCID iD: 0000-0002-8170-4530

Dr. Öğr. Üyesi Burcu AKKÖK

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi,
Tıp Fakültesi, Dahili Tıp Bilimleri Bölümü,
Göğüs Hastalıkları AD
ORCID iD: 0000-0002-4924-1636

Uzm. Dr. Elif ARIK

Gaziantep Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dahili
Tıp Bilimleri Bölümü, Çocuk Sağlığı ve
Hastalıkları AD
ORCID iD: 0000-0002-7319-8535

Uzm. Dr. Kübra YÜCE ATAMULU

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Kayseri Şehir
Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Deri ve
Zührevi Hastalıklar Kliniği
ORCID iD: 0000-0003-2760-4595

Uzm. Dr. Hasan ATLI

Batman Eğitim ve Araştırma Hastanesi, İç
Hastalıkları Kliniği
ORCID iD: 0000-0003-2146-2290

Uzm. Dr. Derya CEVİZLİ

Erzurum Bölge Eğitim ve Araştırma
Hastanesi, Çocuk Nefroloji
ORCID iD: 0000-0001-6333-7522

Dr. Öğr. Üyesi Betül ÇİFTÇİ

Kırklareli Üniversitesi Sağlık Bilimleri
Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon AD
ORCID iD: 0000-0002-7184-0862

Uzm. Dr. Nurdan ÇİFTÇİ

Malatya Eğitim ve Araştırma Hastanesi,
Çocuk Endokrinoloji Kliniği
ORCID iD: 0000-0002-8203-3572

Uzm. Dr. Şenay YILDIZ ÇELİK

İstanbul Üniversitesi, Sağlık Bilimleri
Enstitüsü, Elektro-Nöro Fizyoloji
ORCID iD: 0000-0002-7861-1018

Uzm. Dr. İlknur TUNCER FIRAT

Malatya Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Göz
Hastalıkları Kliniği
ORCID iD: 0000-0003-1491-8659

Dr. Öğr. Üyesi Murat FIRAT

Malatya Turgut Özal Üniversitesi, Tıp Fakültesi,
Cerrahi Tıp Bilimleri Bölümü, Göz Hastalıkları AD
ORCID iD: 0000-0001-6040-9332

Uzm. Dr. Selin GENÇ

İnönü Üniversitesi, Tıp Fakültesi,
İç Hastalıkları AD., Endokrinoloji ve
Metabolizma BD.,
ORCID iD: 0000-0001-5525-3476

Uzm. Dr. Semra KOCA

Kayseri Şehir Hastanesi, Göz Hastalıkları
Kliniği
ORCID iD: 0000-0002-8275-1507

Dr. Öğr. Üyesi Zeliha MUSLU

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Diş Hekimliği
Fakültesi, Klinik Bilimler Bölümü, Periodontoloji AD
ORCID iD: 0000-0002-7911-9711

Doç. Dr. Erhan ÖNALAN

Fırat Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi, İç Hastalıkları AD

ORCID iD: 0000-0001-5395-0390

Uzm. Dr. Aynur ÖZEN

Bağcılar Eğitim ve Araştırma Hastanesi

ORCID iD: 0000-0002-0648-8831

Doç. Dr. Filiz ÖZYİĞİT

Bandırma Onyediy Eylül Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dahili Tıp Bilimleri Bölümü, Tıbbi Farmakoloji AD

ORCID iD: 0000-0002-0062-4281

Uzm. Dr. Gürgün Tuğçe VURAL SOLAK

Ankara Atatürk Sanatoryum Eğitim ve Araştırma Hastanesi, İmmünoloji ve Alerji Hastalıkları Kliniği

ORCID iD: 0000-0003-3890-9255

Uzm. Dr. Hüseyin SOYLU

Batman Eğitim Araştırma Hastanesi, Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Kliniği

ORCID iD: 0000-0002-8284-3532

Dr. Öğr. Üyesi Selin Gamze SÜMEN

Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Dr. Lütfi Kırdar Şehir Hastanesi, Sualtı Hekimliği ve Hiperbarik Tıp AD

ORCID iD: 0000-0002-9845-1306

Uzm. Dr. Şencay YILDIZ ŞAHİN

Haseki Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Sağlık Bilimleri Üniversitesi, İç Hastalıkları Kliniği

ORCID iD: 0000-0002-2778-2140

Uzm. Dr. Mehmet Mahfuz ŞIKGENÇ

Batman Eğitim ve Araştırma Hastanesi, İç Hastalıkları Kliniği

ORCID iD: 0000-0003-1086-6580

Uzm. Dr. Zeki TAŞDEMİR

Dr. Lütfi Kırdar Şehir Hastanesi, Ortopedi ve Travmatoloji Kliniği

ORCID iD: 0000-0002-7256-8485

Uzm. Dr. Merve TOKOÇIN

SBÜ Bağcılar Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Genel Cerrahi Kliniği

ORCID iD: 0000-0001-8040-300X

Dr. Öğr. Üyesi Betül UYAR

Dicle Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dahili Tıp Bilimleri Bölümü, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları AD

ORCID iD: 0000-0002-6428-1097

Uzm. Dr. Güneş ALTIOKKA UZUN

İstanbul Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Elektro-Nöro Fizyoloji

ORCID iD: 0000-0002-6028-5058

Uzm. Dr. Esra YARAR

Necip Fazıl Şehir Hastanesi Göğüs Hastalıkları

ORCID iD: 0000-0002-9593-4441